

**ILGALAIKIO DARBO IŠMOKŲ FONDO
ADMINISTRATORIAUS 2020 M. I KETV.
VEIKLOS ATASKAITA**

Turinys

Veiklos ataskaitoje vartojami apibrėžimai.....	3
1. Teisę į Ilgalaikio darbo išmokų fondo išmokas turėję asmenys	4
2. Ilgalaikio darbo išmokų fondo administratoriaus skirtos išmokos	5
3. Ilgalaikio darbo išmokų fondo lėšos	6
4. Ilgalaikio darbo išmokų fondo administravimo išlaidos	7

**VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO FONDO VALDYBA PRIE
SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJOS**

**ILGALAIKIO DARBO IŠMOKŲ FONDO ADMINISTRATORIAUS 2020 M. I KETV.
VEIKLOS ATASKAITA**

2020 m. birželio *14* d. Nr. *F34-1-11*
Vilnius

Veiklos ataskaitoje vartojami apibrėžimai

GIFĮ – Lietuvos Respublikos garantijų darbuotojams jų darbdaviui tapus nemokiam ir ilgalaikio darbo išmokų įstatymas.

Ilgalaikio darbo išmokų fondo administratorius – Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos ir kitos Valstybinio socialinio draudimo fondo administravimo įstaigos, vykdančios Ilgalaikio darbo išmokų fondo administravimą.

Ilgalaikio darbo išmoka – ilgalaikio darbo pasibaigimo atveju suteikiama papildoma finansinė garantija atleistam darbuotojui.

Įmokos – darbdavių mokamos nustatytos įmokos.

Įmokų administratorius – Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos ir kitos Valstybinio socialinio draudimo fondo administravimo įstaigos.

Įmokų mokėtojas – darbdavys, mokantis nustatytas įmokas.

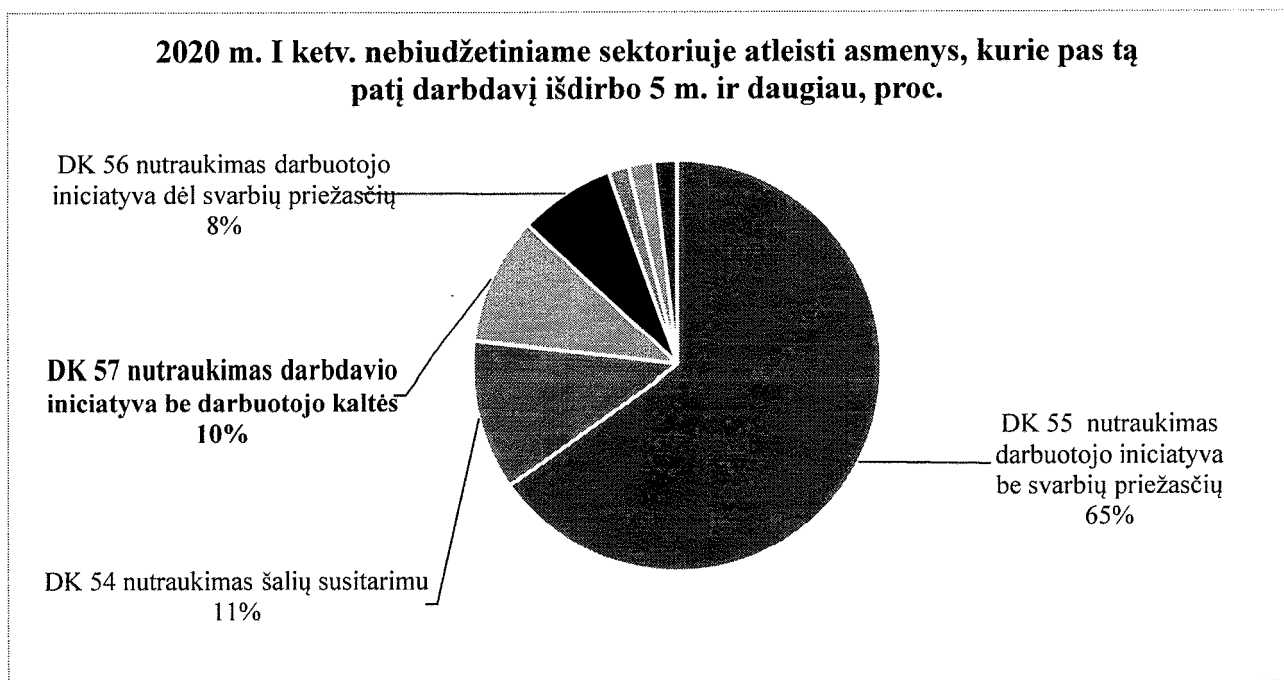
Taryba – Garantinio fondo ir Ilgalaikio darbo išmokų fondo priežiūros organas, sudarytas iš darbdavių organizacijų, profesinių sąjungų organizacijų ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės atstovų. Tarybos funkcijas atlieka Valstybinio socialinio draudimo fondo taryba.

1. Teisę į Ilgalaikio darbo išmokų fondo išmokas turėję asmenys

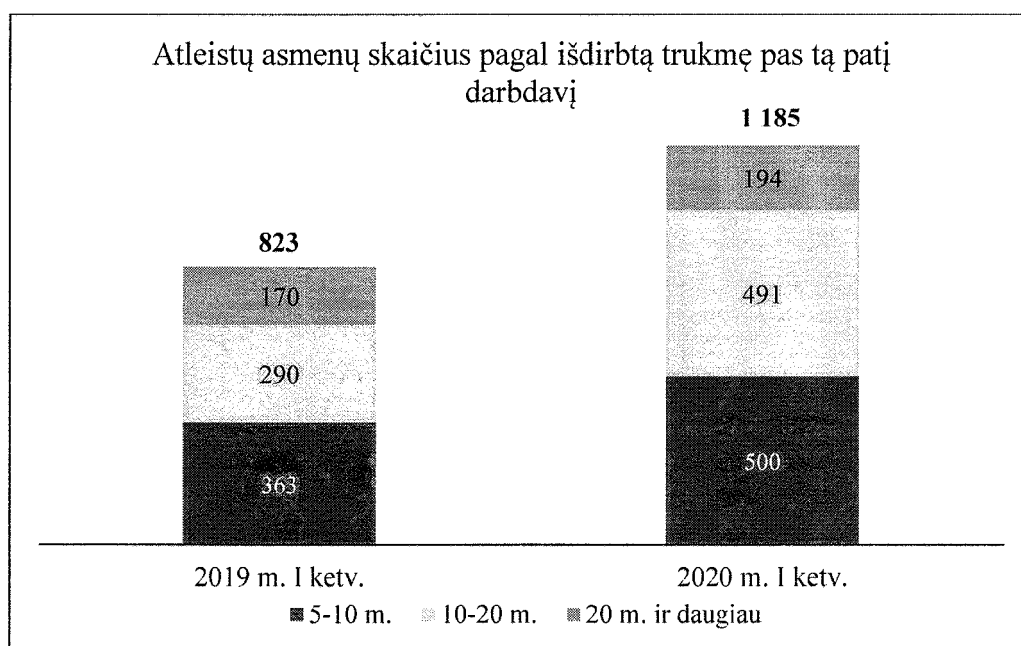
Ilgalaikio darbo išmokų fondas pradėjo veikti nuo 2017 m. liepos 1 d. Teisę į ilgalaikio darbo išmoką turi asmuo, kurio darbo santykiai pagal nutraukiamą darbo sutartį su darbdaviu atleidimo iš darbo dieną nepertraukiamai tęsėsi daugiau nei penkerius metus ir kuris yra atleistas Darbo kodekso 57 straipsnyje nurodytu pagrindu ir kai jį atleidus iš darbo tarp jo ir darbdavio per trijų mėnesių laikotarpį po atleidimo nesudaroma nauja darbo sutartis. Pagal Darbo kodekso 57 straipsnį darbo sutartis nutraukiama darbdavio iniciatyva be darbuotojo kaltės.

Ilgalaikio darbo išmokas darbuotojai gali pradėti gauti tik praėjus 3 mėnesiams po atleidimo, o prašymą pateikti gali per 6 mėn. po atleidimo. Ilgalaikio darbo išmoka iš Ilgalaikio darbo išmokų fondo nėra mokama buvusiems biudžetinių įstaigų ir Lietuvos banko darbuotojams.

2020 m. I ketvirtį atleisti asmenys pagal Darbo kodekso 57 straipsnį sudarė 10 proc. visų nebiudžetiniame sektoriuje atleistų asmenų, kurie pas tą patį darbdavį buvo nepertraukiamai išdirbę ne mažiau nei 5 metus. Didžioji dalis, 65 proc. atleistų asmenų šiame sektoriuje buvo atleisti pagal Darbo kodekso 55 straipsnį, nutraukiant darbo sutartį darbuotojo iniciatyva be svarbių priežasčių, o 11 proc. atleistų asmenų buvo atleisti pagal Darbo kodekso 54 straipsnį, kai darbo sutartis nutraukiama šalių susitarimu.

2020 m. I ketvirtį pagal DK 57 straipsnį buvo atleista 1 185 darbuotojai, tai yra 362 darbuotojais arba 44,0 proc. daugiau nei 2019 m. I ketvirtį.

2020 m. I ketvirčio duomenimis, 43 proc. atleistų asmenų, pas tą patį darbdavį nepertraukiamai buvo išdirbę nuo 5 iki 10 metų, 42 proc. atleistųjų pas tą patį darbdavį buvo išdirbę nuo 10 iki 20 metų, o likę 16 proc. atleistųjų buvo išdirbę daugiau nei 20 metų.

2. Ilgalaikio darbo išmokų fondo administratoriaus skirtos išmokos

Ilgalaikio darbo išmoka skiriama: (1) 77,58% vieno vidutinio mėnesio asmens darbo užmokesčio dydžio išmoka, kai asmuo iki atleidimo dirbo nuo 5 iki 10 metų; (2) 77,58% dviejų vidutinių mėnesio asmens darbo užmokesčių dydžio išmoka, kai asmuo dirbo nuo 10 iki 20 metų; (3) 77,58% trijų vidutinių mėnesio darbo asmens užmokesčių dydžio išmoka, kai asmuo iki atleidimo dirbo 20 ir daugiau metų. Vidutinis mėnesio darbo užmokestis apskaičiuojamas pagal paskutinių 12 mėnesių darbuotojo gautas su darbo santykiais susijusias pajamas.

2020 m. I ketvirtį iš Ilgalaikio darbo išmokų fondo išmokų išmokėta 1 364 gavėjams t.y. 650 žm. arba 32 proc. mažiau nei 2019 m. I ketvirtį. Išmokų išlaidos sudarė 2 229,6 tūkst. Eur, t.y. 826,7 tūkst. Eur arba 27 proc. mažiau nei 2019 m. I ketvirtį. 2020 m. I ketvirtį išmokėta suma ir gavėjų skaičius yra mažesni nei prieš metus, nes nuo 2019 m. pradžios išmokos pradėtos mokėti vienu kartu (iki tol, jei paskirta dviejų mėnesių išmoka, buvo mokama per du mėnesius, jei trijų – per tris mėnesius), todėl 2019 m. sausio mėnesį išmokėta suma ir gavėjų skaičius išaugo betęsiant mokėjimus už 2018 metus ir pradėjus visą išmoką vienu kartu mokėti 2019 m. Vidutinė išmoka, tenkanti vienam žmogui, buvo 1 635 Eur, t.y. 117 Eur arba 7,7 proc. daugiau nei 2019 m. I ketvirtį.

4 lentelė. Iš Ilgalaikio darbo išmokų fondo išmokėtų išmokų duomenys

Laikotarpis	Išmokėta išmokų suma, tūkst. Eur	Gavėjų skaičius	Vidutinė išmoka, Eur
01 mėn.	894,7	525	1 704
02 mėn.	505,3	360	1 404
03 mėn.	829,6	479	1 732
Iš viso	2 229,6	1 364	1 635

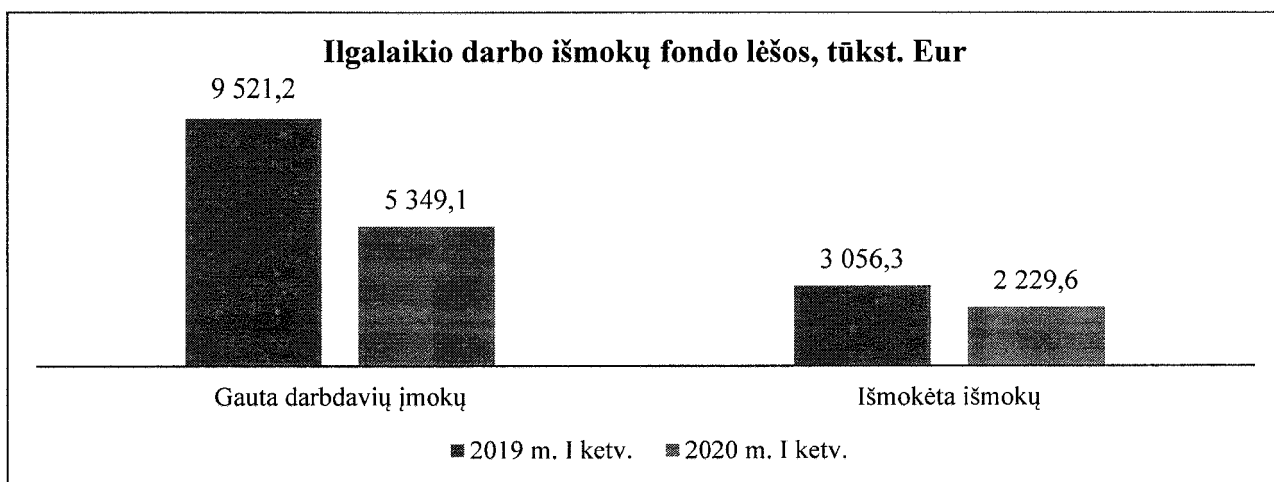
3. Ilgalaikio darbo išmokų fondo lėšos

Darbdavių įmokos į Ilgalaikio darbo išmokų fondą per 2020 m. I ketvirtį sudarė 5 349,1 tūkst. Eur. Iš Ilgalaikio darbo išmokų fondo išmokų išmokėta už 2 229,6 tūkst. Eur.

5 lentelė. Gautų darbdavio įmokų ir išmokėtų išmokų duomenys, tūkst. Eur

Laikotarpis	Gauta darbdavių įmokų (0,16 proc.)				Išmokėta išmokų			
	2019 m. I ketv.	2020 m. I ketv.	Pokytis		2019 m. I ketv.	2020 m. I ketv.	Pokytis	
			+/-	proc.			+/-	proc.
01 mėn.	5 521,2	2 577,0	- 2 944,2	-53,3	1 531,0	894,7	-636,3	-41,6
02 mėn.	2 500,0	1 414,1	-1 085,9	-43,4	984,8	505,3	-479,5	-48,7
03 mėn.	1 500,0	1 358,0	-142,0	-9,5	540,5	829,6	289,1	53,5
Iš viso:	9 521,2	5 349,1	-4 172,1	-43,8	3 056,3	2 229,6	-826,7	-27,0

Darbdavių įmokų į Ilgalaikio darbo išmokų fondą per 2020 m. I ketvirtį buvo 5 349,1 tūkst. Eur, t. y. 4 172,1 tūkst. Eur arba 43,8 proc. mažiau nei 2019 m. I ketvirtį, nes 2019 m. buvo sumažintas įmokų tarifas į Ilgalaikio darbo išmokų fondą (2018 m. tarifas buvo 0,5 proc., nuo 2019 m. tarifas sumažintas iki 0,2 proc., dėl darbo užmokesčio indeksavimo tarifas perskaičiuotas ir sudaro 0,16 proc.), bet sausio mėnesį įmokos dar buvo gaunamos už 2018 m. gruodžio mėnesį.

Per 2020 m. I ketvirtį išmokėta išmokų iš Ilgalaikio darbo išmokų fondo už 2 229,6 tūkst. Eur, t. y. 826,7 tūkst. Eur arba 27 proc. mažiau nei 2019 m. I ketvirtį.

4. Ilgalaikio darbo išmokų fondo administravimo išlaidos

2020 m. I ketvirtį Ilgalaikio darbo išmokų fondo administravimui buvo numatyta 40,0 tūkst. Eur lėšų, iš jų 19,0 tūkst. Eur įmokų administravimui ir 21,0 tūkst. Eur išmokų administravimui.

6 lentelė. Ilgalaikio darbo išmokų fondo administravimo lėšos

	Sąmata, tūkst. Eur	Faktinis panaudojimas, tūkst. Eur	Skirtumas, tūkst. Eur	Skirtumas, proc.
Ilgalaikio darbo išmokų fondo administravimui numatytų lėšų suma	40,0	24,6	-15,4	-38,5
1. Ilgalaikio darbo išmokų fondo įmokų administravimas	19,0	1,2	-17,8	-93,7
2. Ilgalaikio darbo išmokų fondo išmokų administravimas	21,0	23,4	2,4	11,4

Ilgalaikio darbo išmokų fondo sąmatos vykdymo ataskaita parengta pinigų srautų principu, todėl 2019 m. IV ketv. priskaičiuotos Ilgalaikio darbo išmokų fondo administravimo išlaidos faktiškai buvo apmokėtos 2020 m. I ketvirtyje.

2019 m. IV ketvirtį priskaičiuotos išlaidos už įmokų administravimą sudarė 20,4 tūkst., tačiau buvo pervesta 1,2 tūkst. Eur, t.y. 17,8 tūkst. Eur arba 93,7 proc. mažiau nei planuota (planuotos išlaidos – 19 tūkst. Eur). Per 2019 m. I-III ketv. priskaičiuotos išlaidos už įmokų administravimą sudarė 73,8 tūkst. Eur. Kadangi pagal Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto 2019 m. rodiklių patvirtinimo įstatymą Fondo veiklos sąnaudų kompensacijos už įmokų surinkimą ir pervedimą į Ilgalaikio darbo išmokų fondą negalėjo būti didesnės nei 75 tūkst. Eur, 2019 m. IV ketvirtį pervestos išlaidos už įmokų administravimą siekė 1,2 tūkst. Eur ($75 - 73,8 = 1,2$ tūkst. Eur).

2019 m. IV ketvirtį administravimo išlaidos, tenkančios vienam darbuotojui buvo 5,84 tūkst. Eur. Darbuotojų, kurių veikla susijusi su Ilgalaikio darbo išmokų administravimu, buvo 4, todėl Ilgalaikio darbo išmokų fondo išmokų administravimo lėšos buvo 23,4 tūkst. Eur ($5,84 \times 4 = 23,4$ tūkst. Eur).

Direktorė

Julita Varanauskienė